

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XI. Idem asseritur testimoniis Patrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

Act. 4. legimus, quotquot erant possessores agrorum & domorum, iis venditis, pretia attulisse ad pedes Apostolorum unde hoc? nisi quia audierant Dominum id consuluisse.

Porro continentiam tam multi certatim arripiebant. Act. 21. legamus, vnum Philippum quatuor filias habuisse & omnes virgines, quas certè non ad tempus aliquod virgines fuisse credere debemus, sed perpetuò, & ex electis refert enim id Lucas tanquam aliquid magnum, quòd licet vni homini essent quatuor filiae virgines. At quidni est habere quatuor filias virgines, quae ubi maturet, nupturae sint? Adde, quod Eusebius lib. 3. hist. cap. 33. Policrate docet, filias Philippi in virginitate consensisse.

Præterea PHIL O Iudæus in libro de vita contemplativa testatur, plurimos suo tempore, id est, initio Ecclesiae, in communem & coelibem duxisse; ait enim, talia hominum collegia fuisse in multis orbis terrae partibus, tam apud gentes, quàm apud barbaros, sed præcipuè in Ægypto. Iustinus ex Græcis fermè antiquissimus in Apologia 2. antididum ait, apud nullam Gentem ita coli coelibatum, vnde Christianos, ubi sunt plurimi vtriusq; sexus vsq; ad senectutem in virginitate permanentes; quod idem scribit Tertullianus antiquissimus Latinorum in Apologetico, cap. 9.

CAPVT XI.

Idem asseritur testimoniis Patrum.

TERTIO probatur ex clarissimis Patrum testimoniis, tum Græcorum, tum Latinorum, & quælibet libris abundamus, omittam eos, quorum testimonia hæretici non recipiunt, vt Dionysium, Ignarium, & similes.

ORIGENES in ca. 15. ad Rom. Ea, inquit, quæ supra debitum facimus, non facimus ex preceptis. Verbi causa; Virginitas nõ ex debito soluitur; neq; enim per preceptum expetitur, sed supra debitum offertur.

EUSEBIUS lib. 1. demon. Euang. ca. 8 Quocirca, inquit, in Ecclesia Dei duo modi viuendi instituti sunt. Alter quidam naturam nostram, & communem hominum vita rationem excedens, non nuptias, non sobolem, non substantiam, non opum fa-

cultatem requirens, & soli diuino cultui, ex immenso rerum
caelestium amore addictus, & talis quidem existit in Christia-
nismo perfecta vita modus. Alter vero remissior atq; humani-
or, hic & modesto coniugio, & sobolis procreatione implicatur,
& rei familiaris curam assumit, & iuste militans, quae
sint agenda describit, agros quoq; & mercaturam adiuncta re-
ligione non negligit, & his quidem secundus pietatis attributus
est gradus. Et quod vterque vitae modus à Christo sit in-
stitutus, initio capitis aperte docuit.

ATHANASIUS in libro de humanitate Verbi, ultra me-
dium: Quis, inquit, hominum, vel post mortem, vel in vita au-
ctor seruandae Virginitatis fuit? at non contrà arbitratus est, eā
virtutem praestari non posse? attamen Saluator noster, & om-
nium Rex Christus tantum valuit in huiusmodi praeceptis, &
pueri nodum maturi legum disciplinae, Virginitatem, quae su-
pra leges est, profiteantur. Nota vocari hinc praecepta, non leges
obligantes, sed institutiones, & doctrinam, alioqui pugna-
ret ipse secum, cum & praeceptum vocat, & supra legem esse
dicit.

BASILIVS in libro de virginitate, ultra medium: Voluit
enim Dominus, inquit, non praeceptum esse ipsum Virginitatis
recte factum, sed insigne anima, virtutis studiosa ex propria
ac libera potestate, id quod supra mandatum, & supra natu-
ram est, à se ipsa perpetrantis.

EPIPHANIVS haeref. 48. Gaudet quidem, nimirum Eccle-
sia, his, qui approbatum Dei cultū praestare possunt, & Virgini-
tatem exercere diligunt, Verum & nuptias honorat, &c.

IOANNES CHRYSOSTOMVS hom. 8. de poenitentia: Ne-
quaquam, inquit, Dominum incuses, haud mandat impossi-
bilia, multi & ipsa superant mandata. Et infra, posteaquā ex-
empla posuit de cōtinentia & paupertate, ait in persona Dei:
Non cogo, non grauo, sed proficientem quidem coronabo, non
proficientem non punio.

GREGORIUS NAZIANZENSIS orat. i. in Iulianum, ultra
medium: Quomodo, inquit, illud non animaduertis omnium
sapientissime & ingeniosissime, atque ad virtutum arcem &
vericem Christianos coarctans, quod in legibus nostris ali-
am parendi necessitatem imponunt, nec sine periculo prater-
mitti possunt, alia non necessitate constringunt, sed in electione.

Et voluntate posita sunt, ac proinde hanc rationem habent, qui ea custodierint, honore Et premiis exornentur, qui autem minus ea expleverint, nihil periculi pertimescant.

Iam ex Latinis. CYPRIANVS libro de habitu virginum prope finem: Neque hoc iubet Dominus, inquit, sed bonitas nec iugum necessitatis imponit, quando manet voluntas habitum liberum: sed cum habitationes multas apud Patrem suum esse dicat, melioris habitaculi hospitium demonstrat. Et habitacula ista meliora vos petitis; carnis desideria castitatis maioris gratia premium in celestibus obtinetis.

AMBROSIVS libro de viduis, ultra medium: Qui propter, inquit, implenerint, dicere possunt, serui inutiles sumus, quod debemus facere, fecimus; Hoc Virgo non dicit, non enim ille, qui bona sua vendidit. Et infra: Ideo ergo praeceptum datur, consilium datur; praeceptum enim castitatis est, consilium integritatis.

HIERONYMVS lib. I. contra Iovinianum: Proponit, inquit, nothetes premium, inuitat ad cursum, tenet in manu signum tatis brauium, ostendit purissimum fontem, Et clamat, veni, sicut, Veniat, Et bibat; non dicit, Velitis, nolitis, bibendum est, atque currendum, sed qui voluerit, qui potuerit currere, que potare, ille vincet, ille satiabitur; Et ideo plus amat Virgines Christus, quia sponte tribuunt, quod sibi non fuerat imperatum, maiorisque gratia est offerre quod non debent, quam reddere quod exigaris.

GREGORIUS lib. 15. moralium, cap. 9. Electi, inquit, nunquam plus student agere, quam eis dignatus est Dominus iubere; carnis enim Virginitas nequaquam iussa est, sed tantum laudata; nam si illa iuberetur, nimirum coniugium iam culpa crederetur, Et tamen multi Virginitatis pollem, Virgines, videlicet plus impendant obsequio, quam acceperunt praeceptum. Hæc ille. Vide etiam 3. parte pastoralis, cap. 28. & 29.

AVGVSTINVS lib. de sancta virginitate, cap. 30. loquens de praeceptis & consiliis: In illis, inquit, Dominus debuit imperare vobis, in his autem, si quid amplius supererogaueritis, in redeundo reddet vobis. Et serm. 18. de verbis Apostoli: Amblerunt, inquit, Virgines illam maiorem pulchritudinem cordis sui, tanquam dicerent, quid iubes? ne adultera simus? hoc praeceptum? amando te plus facimus, quam precipis. Et in Enchiridio, cap. 116.

cap. 121. Quacunq, inquit, mandat Deus, ex quibus vnum est; Non machaberis; & quacunq, non iubentur, sed speciali cōsilio monentur, ex quibus vnum est; Bonum est homini mulierē non tangere, tunc rectē sunt, cū referuntur ad diligendum Deū, & proximū, & in hoc seculo, & in futuro. Ex his apparet, quanto mendacio Caluinus dicat lib. 4. Instit. c. 13. §. 12. nulli veterū venisse in mentem, quod Christus aliquid cōsuluerit.

CAPVT XII.

Idem confirmatur naturali ratione.

VL T I M O probatur ratione desumpta tū ex corporibus naturalibus, tum ex politicis Rebus publicis; Videmus enim in qualibet re naturali, duplicem esse perfectionem: vnam necessariam ad esse, alteram ad bene esse: vnam, sine qua rei natura non est perfecta, alteram, sine qua non est ornata; homo si habeat animam & corpus, perfectus est, quoad naturam attinet, etiam si alioqui deformis, & imperitus, atque improbus sit. At cū est elegans, politus, formosus, doctus, probus, aliam quandam habet perfectionem; ergo eodem modo homo Christianus duplicē habere debet perfectionem: vnam necessariam ad esse, id est, per quam sit verē Filius Dei, & hāres regni, quæ consistit in praeceptorum obseruatione; alioqui enim non esset Christus bonus legislator, si legem tulisset, quæ non perficeret hominem Christianum: alteram necessariam ad bene esse, quæ consistit in consiliis.

Videmus item in omnibus bene institutis Rebus publicis prae ter præmia, & pœnas constitutas seruantibus, aut transgredientibus leges, esse etiam præmia quædam decreta heroicis operibus; hinc apud Romanos prae ter stipendia debita militibus, non violantibus militiæ disciplinam, fuisse etiam coronas ciuicas, ouationes, supplicationes, ac triumphos decretos factis heroicis, vt omnes nouerunt; ita ergo non abhorret à ratione, immò potiùs cōformē est rationi, vt prae ter vitam æternam promissam obseruatoribus legis diuinæ, sint etiam certa præmia, & singulares honores pro iis, qui non solum Dei legem seruant, sed etiam virtutes heroicas ostendunt.

QQ 9 3

CAPVT